

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.“ într'una cu suplimentul „Fôia Pedagogică“
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Nr. 3151 Școl.

Notificare oficială

În sensul noului regulament pentru examenele de cualificațiune învățătoresci, votat în mod provisoriu de către sinodul arhidieceșan din anul acesta, la seminariul nostru arhidieceșan examenele de cualificațiune învățătoresci se vor ținea în zilele din 9—15 Iunie anul curent st. vechiu.

La examenele de cualificațiune se admit:

1. Toți acei aspiranți greco-orientali, cari au terminat cu succes cel puțin îndestulitoriu cursul regulat de trei, resp. de patru ani la vre-un institut public pedagogic din patrie, după absolvirea cursului pedagogic au funcționat cel puțin 1 an, dar' nu mai mult de 2 ani ca învățători provisorii, și prin vieță morală s'au dovedit demni de a ocupa post de învățătoriu;

2. toți acei absolvenți ai cursului din secțiunea teologică a seminariului arhidieceșan, cari pe cale privată au făcut examenele din singuraticile cursuri pedagogice, și după absolvirea studiilor au fost cel puțin un an ca învățători provisorii, dar' n'au trecut cu serviciul provisoriu învățătoresc peste 2 ani;

3. toți, cari s'au cualificat pentru cariera învățătorescă pe cale practică și privată, acestia însă numai pe lângă condițiunile următoare:

a) decă au împlinit aspirații de sex bărbătesc anul 19, aspirații de sex feminin anul 18 al etății;

b) decă documentează cu atestat dela vre-o școlă publică pregătirea de a pute fi primiți la institutul pedagogic, prescrisă în §§. 86 și 108 art. de lege XXXVIII. din 1868 respective în regulamentul seminarial §. 18. La bărbați se pretinde 4 clase medii seu civile, seu terminarea școlii populare superioare, la femei 4 clase ale școlii superioare de fete;

c) decă au făcut din materialul propus în singuraticile cursuri ale in-

stitutului pedagogic prescrisele examene private și au dobândit absolutoriul cursului pedagogic;

d) decă după primirea absolutoriului s'au ocupat în vre-o școlă cel puțin în curs de un an cu exercițiul instrucțiunei;

e) decă sunt neeseptionabili moralicesce și trupesce întregi.

Cererile pentru admitere la examenul de cualificațiune învățătorescă sunt a se adresa consistoriului arhidieceșan până în 31 Maiu a. c. st. v. și au să fie instruite în modul următoriu:

1. cu carte de botez;
2. cu testimoniu despre studiile pregătitoare;
3. cu testimoniu despre serviciile practice și succesele obținute ca învățătoriu provisoriu;
4. cu adeverință dela oficiul parochial despre conduită;
5. eventual cu alte documente recomandătoare;
6. cu o scurtă descriere a vieții, din care să fie evidente fazele mai însemnate din viața aspirantului.

Cererile întrate după acest termin nu se vor lua în considerare.

Aceste se aduc la cunoșcinta celor interesați spre scire și conformare. Sibiu, din ședința senatului școlarului, ținută la 8 Maiu 1897.

Consistoriul arhidieceșan.

Oriental în flacări.

Sub numirea acésta am anunțat începerea rășboiului dintre Grecia și Turcia, și tot sub numirea acésta luăm notițe despre terminarea lui. Și ca și terminat se pôte considera acest sângeros rășboiu, căci după scirile cele mai noue ambele părți beligerante au arborat steag alb, și colórea albă este colórea păcii.

Rășboiul acesta s'a început în Dumineca Floriilor, și s'a terminat în cea a Slăbănogului.

La tótă întâmplarea noi trebuie să ne marcăm acésta minunată coincidență.

Plini de speranțe erau Grecii, când au forțat declararea de rășdoiu a Sultanului și drumul lor era presărat cu flori.

Deodată cu ivirea primăverii s'au pus în inimile creștinilor dulcea speranță, că păgânul turc va fi isgonit din Europa, Constantinopolea va cădea din nou în mâinile creștinilor, și cel mai classic monument al creștinismului în părțile orientale, biserica Sântei Sofii, va rășuna din nou de glasurile creștinilor.

Simpatiile creștinilor cu flori și cu stêlpări au salutat întrarea Greciei în luptă, uitând pentru un moment tóte durerile intoleranței grecesci față cu naționalitățile și în special față cu bisericile creștine din peninsula balcanică.

Rășboiul s'a terminat în Dumineca Slăbănogului. Slăbănogul de grec nu a sciut opune nici entuziasmul cuvenit, nici tăria brațelor, nici iscusința cuvenită turcului păgân, și în cele din urmă a rămas cu rezultatul din verbul cunoscut, că cine a pășit pagubă, de bațjocura să nu se mai îngrijescă, căci alții se vor îngrijii de ea.

Prin purtarea rușinosă din acest rășboiu, Grecia și-a pierdut simpatia Europei, și pentru timpuri neprecalculavere de ea nu va mai fi vorbă.

Rășboiul acesta n'a putut conturba nici pacea generală, nici ecuilibrul european.

Noi românii am avut simpatii pentru Grecii, simpatiile, care le are creștinul pentru sôrtea unui creștin, și coreligionariul pentru sôrtea unui coreligionariu, dară numai atâta și mai mult nu.

Grecii nici odată nu au fost amicii causei române, nici când nu au fost amicii bisericii române. Din contră cei mai apriji dușmani ai bisericii române și ai liberei ei dezvoltări au fost Grecii cu istorica lor intoleranță.

Nu trebuie să mergem departe în trecutul bisericii noastre, ca să aflăm

exemple, cu cari să ilustrăm afirmațiunile noastre.

Vom aduce numai nisuițele românilor macedoneni de a se consolida în biserică națională, și persecuțiunile pornite asupra lor din acea cauză din partea Turcilor.

O învingere a Grecilor însemna potențarea acestor persecuțiuni.

De aci se explică: pentru-ce popórele creștine din imperiul otoman nu au luat arma în acest rășboiu, și nu au sărit în ajutoriul creștinilor.

Popórele ortodoxe din peninsula balcanică nu sunt încântate de Grecii, precum nu sunt încântate nici statele vecine de acest popor.

Nu voim să facem paralele între Grecia și statul nostru, dară trebuie să accentuăm un lucru, care cu insistență ni se impune.

Intoleranța Grecilor are multe puncte de asemănare cu intoleranța Magiarilor nostri, curentul panelenismului are multe note comune cu curentul de magiarizare, care cu furóre bântue în statul nostru dela era dualismului încóce.

Ungaria are trebuință de simpatia popórelor conlocuitoare, și exemplul Grecilor ar putea fi un bun memento.

Actualele aparențe de simpatii în Europa încă nu sunt dovadă, că lumea cea mare nu va pute fi capacitatea de contrariul.

Și Grecii s'au bucurat de mari simpatii, și isvorul lor s'a redus la timpurile glorioase ale Greciei din anticitate, la classicismul grecesc, care vrând-nevrând impune simpatii.

Ungurii nu se pot provoca la un asemenea trecut antic, nu la classicismul Grecilor.

Sôrtea popórelor e în mâna lui Dumnezeu.

În timpuri de grea cercare numai iubirea între noi, buna înțelegere și concordia ne pôte da puterile suficiente pentru apărarea patriei.

Fanfaronada Grecilor și catastrofa dela Dumineca Slăbănogului pot fi memento și pentru curentul bolnăvicios dela noi. De ar da Dumnezeu să fie!

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

7.

Evhologion, ce se dice Molitvelnic, de Popa Ioan din Vinț. Doue exemplare bine conservate. La unul din ele sunt legate împreună și alte 3 cărți respective fragmente, și adevă:

a) Mai multe predici la morți;

b) Rînduála Diaconistvelor și cu avozglaseniilor, care se dic la liturgia și rënduála Vecerniei și a Utreniei, scóse și întocmite de pe limba slavonescă pe limba românescă cu blagoslovenia prea osfințitului Kir Varlaam arhiepiscop și metropolit Belgradului iprocia. Acum întâi s'au tipărit într' un folosul și într' un Pravo-slavniceii rumânescii bisericii, ca toți preoții și diaconii ca să pótă cunoșce pe lesne de a slugi, cum se cade, pe orënduála lor.

În scaunul Mitropoliei Bel-Gradului tipărinte-se.

Anii Domnului 1689.

c) *Învățătura preoților* pe scurt de șapte taine ale bisericii cu drepte dovediri din Pravila Sfinților Părinți. Acum tipărită în zilele prea luminatului și înălțatului Domn și oblăduitoriu a tótă țera Rumânescă Ioan Constantin B. B. Voevodul, cu porunca și tótă cheltuála a Preaosfințitului Metropolit Kir Teodosie. În tipografia domnescă, în sfînta Episcopiedela Buzău.

La anul dela zidirea lumii 7210.

Pe pagina a două sub icóna Domnului Christos se află următoarele stichuri:

Dómne, Isuse, păzesce în sfînta Mitropolie
Pre al nostru Părinte, și în vécul ce va să fie,
Pre Teodosie Vlădică al Țerii Românescii,
Care la un gând s'au unit cu marii Basarabe,
De au scos la lumină aceste șapte taine sfînte
Și le-a împărțit la preoți, să le ia fórte aminte
Ca pre tr'ensele să sfințescă norodul creștinesc
Și să-l ducă la frumșeta Raia cea cerescă.

Plecatul poslusnic:

Mitrofan, episcop.

După o „predoslovie către preoți“, urmază în acésta cârticica stătătoare din 31 foi nenumerisate (nepaginate), învățături despre taine, și în legătură

cu taina cuminecătorei se dau învățături despre pregătirea Pascilor.

Împreună mai e legat un mic manuscris, care conține întrebări, ce le pune preotul la spovedanie și o molitvă (rugăciune) apocrifă pentru alungarea demonilor răi dela casele ómenilor.

8.

Un fragment din o carte, ce conține îndrumări pentru preot la spovedanie. În el se află cuvinte, ca: *sudui*, biserică *catolică*, = biserică de rășărit.

9.

Viéta și petrecerea sfinților, Tomul I., carte tipărită la a. 1682 în Iași de Metropolitul Dositeiu, dela care avem și Psaltirea în versuri; din acest tom încă lipsesc unele foi la început și la fine, rămânând numai 333 foi, adevă viéta Sântilor dela 14 Septembrie până la 19 Februarie, dintre cari până la finea lui Decembre foile sunt numerisate sus, érá dela Ianuarie încolo sunt numerisate jos.

Tipariul apare mai vechiu de cum este tipărirea, ceea-ce se explică prin împregiurarea, că tipografia, ce o primise Dositeiu dela Ioachim metropolitul din Moscva, a trebuit să fie folosită și învechită.

(Va urma.)

„Biserica soră.“ In raportul „Tribunei“ (Nr. 101—1897) despre: Instalarea noului episcop al diecesei de Lugos, sub titlul acesta cetim următoarele:

Biserica soră.

A treia deputațiune a fost clerul gr.-or. român, condus de protopresbiterul, dl. Dr. George Popoviciu. Oratorul a ținut cam următoarele:

„Preasfințite! Țilele de bucurie ale poporului românesc sunt foarte rari. De aceea însă în câte o atare și bucuria noastră este mare. O atare și este și aceasta, când Il. Ta ocupi scaunul episcopesc al Lugosului, între semnele de bucurie a tuturor. Noi preoțimea ortodoxă română din Lugos împărtășim pe deplin bucuria de obște. Deși există între noi deosebire de credință, totuși ne bucurăm din inimă, că biserica soră a căpătat arhieru din sinul poporului. Ridicat, precum Il. Ta, ai mărturisit în fața lumii, din sinul țeranului român, îți poftim, ca Dumnezeu să te învrednicască a fi poporului păzitor și turmei bun păstor.

Să trăiți la mulți ani!“

Episcopul Radu, evident emoționat, a răspuns cam următoarele:

„Cu deosebită bucurie primesc salutarile și bineventurile ce-mi aduceți. Bine cade inimii mele să vă ved în acest moment aici. Pentru-că deși, cum Preaonorate ai accentuat, există între noi deosebiri cu privire la credință, totuși noi toți ne rugăm pe o formă în biserică „pentru unirea tuturor“ și cerem în rugăciunea dela Domnul, ca să ne unescă într-o turmă, sub un păstor. Astfel în dorul nostru una suntem.

Dar și până când D-zeu în nepetrusele Sale planuri va împlini acest dor, ascultând rugăciunea, care unanim resună dela altarele ambelor biserici, legătură comuna avem în dragostea frățească și creștină, care se se sălășluiescă întru noi. Și până atunci comun teren avem, același nume românesc, aceeași legătură de sânge și de limbă, care se ne țina în strînsă frăție“.

Cuvintele acestea au fost primite cu drag, ție raportorul.

Suntem și noi pe deplin acord cu P. S. Sa D. episcop Radu, ca „rugăciunea, care unanim resună dela altarele ambelor biserici“ „pentru unirea tuturor“, se ni se asculte cât mai curând și „se ne unescă într-o turmă, sub un păstoriu“. Dar acea turmă, după învțăturile nefalsificate ale D-lui și Măntuitorului nostru Isus Christos, ale Săntilor Apostoli și ale tuturor celorlalți Sănti Părinți adevărați ai bisericii christiane, are s'fie biserica antică christiană, biserica ortodoxă, a răsăritului, carea unică n'a adaus ori omis ceva din acele învțături, și careia aparține și ați cea mai mare parte a tuturor Românilor, ție acel păstoriu, nevăcut, are să fie Isus Christos, ca totdeauna pentru toți creștinii, ție văcut are să fie, după canonul 34 apostolesc, pentru toți Români un arhiepiscop român ortodox, și nu Papa dela Roma seu altcineva.

Posiția lui Bánffy, de present nu e una dintre cele mai asigurate. „Pol. Ért.“ publică un comunicat referitoriu la procedura ministrului-președinte br. Bánffy cu privire la ordinea în care s'au prezentat diferitele deputațiuni înaintea Maiestății Sale la serbările dela Pojun. După acest comunicat, ministrul-președinte nu pôte fi învovățit cu nimic, că deputațiunea parlamentului nu s'a prezentat înaintea Regelui (dacă conducătorul ei n'a voit a o conduce din cauza, că nu i s'a dat locul prim între celelalte delegațiuni.) Programul s'a statorit după eticheta de Curte, după care deputațiunile se prezintă înaintea Monarhului în rënd după rangul conducătorilor lor. Er programul acesta s'a statorit astfel, căci serbarea a fost locală și a luat parte și Regele la ea, și n'a fost regnicolară. După această etichetă locul prim compete arhiducelui, care conduce delegațiunea armatei, al doilea primatului și numai al treilea președintelui camerei ca consilier intim, real.

Cu toate acestea, Bánffy n'a reflectat la această etichetă în răspunsul seu din parlament. A fost bătătoriu la ochi, că Szilagy a permis oratorilor opoșiionali a se exprima

față de Bánffy fără nici o rezervă, din ceea ce unii deduc, că există o diferență de principii între acești doi bărbați, ba chiar, că se lucră în ascuns contra lui Bánffy pentru de a-l răsturna, tocmai din partea unora din partidul liberal dela putere. Cu toate acestea Bánffy a dat dovești de alipire către Szilagy, cu care mai preferesce a trăi în amicitie falsă, decât să între în luptă pe față cu el.

Archiducele Reiner despre ordinațiunea referitoare la limbi în Austria. Bétrânul arhiduce Rainer, primul ministru președinte constituțional al Austriei, de present comandantul suprem al honveșimeii austriace, s'a exprimat în modul următoriu asupra ordinațiunii celor cinci ministri austriaci referitoare la egala îndreptățire a limbii cehice cu cea germană, cu ocaziunea petrecerii sale la Leitmeritz înaintea vice-primariului, care s'a prezentat să-i depună omagiile:

„Cine vrea să fie oficial de stat, acela trebuie să știe limba populațiunii unde funcționează, în tocmai precum sunt datorii a-și însuși oficerii limba regimentelor, unde servesc, căci altcum nu pot aspira la avanjare“.

Ce țieciți „patrioților“, cu privire la cestiunea limbii la regimentele de honvești recrutate dintre Români, Sërbi, Slovaci etc.?

Revista externă.

Resbelul greco-turcesc se pôte privi ca terminat.

Turcii au evacuat de Greci tot teritoriul turcesc și au pus mâna pe întreaga Tessalia, până la granița vechi grecescă. Astfel ajungându-și scopul, Sultanul a declarat, că acum e gata să acorde armistițiul pentru pregătirea preliminarilor de pace și a dat ordin armatei să înceteze numai decât ostilitățile.

În consecuență, comandantul turcesc din Epir a trimis comandantului grecesc următoarea declarație:

„Sub condițiunea, ca nici un soldat al Greciei, fiind-se el de ori-ce categorie de armă, nu se va mai întreține pe teritoriul imperiului otoman, am primit plenipotență, ca să încheiem armistițiul pe uscat și pe apă, ca astfel să putem ajunge la învoelă.“

Iussuf,

șef de stat major“.

Comandantul grecesc a primit dela guvernul seu următoarea îndrumare:

„Te plenipotențiam la încetarea ostilităților, ca să poți tracta cu privire la condițiunile armistițiului“.

În urma acestor demersuri, armatele grecesci și turcesci au arborat steguri albe

Guvernul grecesc a comunicat delegaților puterilor străine ofertele ce le-a făcut privitoriu la încheierea armistițiului și a declarat, că deore-ce Grecia cu încredere și-a lăsat ocrotirea intereselor sale puterilor, stă acum la rëndul lor, ca să între în pertractări asupra condițiunilor de pace.

Turcia e beată acum de triumfurile sale obținute pe câmpul de resbel față de Greci. Își pune mari speranțe în armată pe carea o a organizat și disciplinat foarte mult în cęști din urmă 10—12 ani, și sperază, că cu ajutoriu acesteia, dacă nu altcum, îi va succede a scutura influința puterilor europene ce a făcut atâta presiune asupra ei la deslegarea diferitelor cestiuni orientale. În delirul acesta vorbesce despre cedarea Cretei în posesiunea Greciei pentru Tessalia veche.

E întrebare numai, că ore puterile europene îi vor permite să se scuture așa cum începe a se scutura îmbătată de succesul obținut asupra armatei grecesci abia a cincia parte la număr cât a fost armata turcescă.

Terminându-se acum resbelul, se caută după cauzele din cari a devenit căderea Greciei. Căuzele sunt ușor de găsit. Anteu: a fost părăsită de Anglia, care o a îndemnat la resbel, și apoi o a lăsat în baltă vădend, că

nu-și pôte ajunge scopurile sale față de Rusia în Orient. Apoi a început resbel cu o putere de dece-ori mai mare și mai bine organizată, ca ea, când aceea nu era ocupată cu armata în nici o parte și astfel a putut veni cu totă puterea asupra ei. A treia: Grecia a contat prea mult la legăturile casei sale domnitore cu marile puteri europene, fără de a se pregăti îndeajuns de resbel. A patra: nu i-a succes a produce răscolă proiectată în imperiu turcesc. A cincia: și-a divizat prea tare armata, operând cu ea deodată în Creta, în Epir și în Tessalia, apoi marina n'a pășit în acțiune de loc ca să dismembreze armata turcescă, ci a vagabundat pe mări fără de nici un scop.

În urma acestor greșeli, nu e mirare că a fost bătută, cu toate succesele obținute la începutul operațiunilor; și acum e silită a alerga la grația Europei, ca să o scape din ghiarele Turciei.

E rezervat viitoriul a se sci cum va eși din acest impas nefericit.

Din parlamentul magiar.

Sedinta dela 18 Maiu 1897 n.

După o vacanță de câteva zile ție s'a deschis parlamentul magiar și nu ne putem plânge, că prima ședință ar fi decurs fără nici un interes și că n'ar fi fost destul de bine cercetată. Au și fost motive destul de puternice, ca ședința să fie bine cercetată și să decurgă într'un mod destul de interesant. Era vorba și aci, ca mai la toate ședințele parlamentului nostru bine cercetate, despre onorea națiunii, despre interesele de drept public ale statului unitar național magiar și despre alte lucruri, cari numai pe Magiari îi privesce, fiindcă numai ei pe sine se identifică cu statul, susținut însă și de noi, fără însă a le recunșce identificarea numai a rasei magiare cu acel stat. Între astfel de împregiurări nu e mirare, că „păriniții patriei“ nostre fac multă gură în ședințele parlamentului, de unde pe noi prin legi nedrepte și prin călcarea de legi ne-au eschis.

Era vorba despre festivitățile dela Pojun, la cari parlamentul magiar din anumite considerațiuni n'a luat parte.

Lucrul s'a petrecut astfel.

Orașul Pojun, (odinioră loc de încoronare a Regilor Ungariei și devenit vestit prin dieta dela anul 1741, când Maria Teresia, strimtorită rău de regele Frideric al Prusiei, de Bavarezi și de Francezi, a cerut ajutoriu Magiarilor, cari i-l-au și dat și tronul și dinastia a fost salvată) din incidentul serbărilor millenare a decis să ridice Mariei Teresiei un monument întru amintirea acestei diete. Monumentul s'a și ridicat și la festivitățile de desvélire întemplate zilele trecute a fost învitat și parlamentul magiar. Camerele au primit învitatea și au însărcinat pe președintele lor (Tóth Vilmos a Casei magnaților și Szilagy Dezsó a Casei reprezentanților) cu conducerea deputațiunii înaintea Maiestății Sale. Din programul serbărei însă, pregătit de arhiducele Frideric în conțelegere cu biuroul cabinetului Curții, a lipsit deputațiunea parlamentului magiar. Președintele camerei deputaților Szilagy Dezsó a făcut atent pe ministrul-președinte br. Bánffy la această și a declarat, că astfel nu va conduce deputația înaintea regelui la Pojun. La această br. Bánffy promite a întreveni pentru îndreptarea programului. Szilagy e satisfăcut și merge cu deputația la Pojun. Aici însă aude, că deputația parlamentului magiar nu va fi primită, decât în locul al treilea, după armată și cler. La această veste declară, că nu va merge cu deputația înaintea Monarhului, și așa a și făcut.

De cazul acesta se foloseșe acum toți opoșiionali din parlamentul magiar și scupă toc și pară asupra lui Bánffy, fiindcă acesta n'a știut apêra demnitatea parlamentului magiar la serbările dela Pojun eluțându i locul prim între deputațiunile, ce s'au prezentat cu acea ocaziune înaintea Regelui, și laudă procedura președintelui Camerei Szilagy Dezsó.

Înaintea de ținerea acestei ședințe în parlamentul magiar, cluburile partidelor opo-

șiionale toate au ținut ședințe în cari au luat hotăriri, ca să interpeleze pe ministrul președinte br. Bánffy în cauza această.

Interpelețiunile puse în vedere au și fost prezentate în ședința această prin deputații Holló, Eötvös și Horánszki.

Înaintea de a se trece la ordinea zilei, deputatul Holló întrébă pe președintele camerei Szilagy, că: dacă Maiestatea Sa a declarat serbarea dela Pojun de serbare națională, cum s'a putut ca parlamentul magiar să nu ia parte la ea?

Dacă s'au făcut pași pentru participare la serbare, cum s'a întemplat ca deputațiunii parlamentului să i-se designeze locul al treilea? Cere deslușiri.

Tot în sensul acesta fac întrebări și deputații Eötvös și Horánszki.

Președintele camerei Szilagy Dezsó răspunde, că orașul Pojun a învitat și parlamentul magiar la serbare și acesta a primit învitatea, la desvélirea monumentului a fost de față și deputațiunea parlamentului, la locul cuvenit; înaintea Maiestății Sale însă nu s'a prezentat, pentru-că n'a fost luată în programul statorit pentru ordinea în care trebuiau să se prezenteze diferitele deputațiuni. La compunerea acelui program n'a fost învitat, nici a avut vre-o influență la statorirea lui. I-s'a prezentat și lui numai gata, tipărit, ca ori-cărui alt membru din deputațiune. Vădend, că deputațiunea parlamentului nu e luată în program, a făcut atent pe ministrul-președinte baron Bánffy și l-a rugat pentru întreveni pentru corigerea programului. Dl. ministru-președinte i-a promis, dar nici o înșeiințare nu i-a făcut în mod oficios, că deputațiunile parlamentului s'au luat în program.

Cu această el și deputațiunea și-a terminat misiunea la acea serbare.

La acestea mai declară, că în sêra de 14 l. c. a mai vorbit cu ministrul-președinte în cauza această și i-a declarat, că numai dându-i-se deputațiunii parlamentului locul ce-i compete după dreptul public în ordinea deputațiunilor ce se vor presenta înaintea regelui, se va pune în fruntea deputațiunii și o va conduce acolo. La urmă mai declară și aceea, că nimeni din cei ce au compus și au influențat la compunerea acelui program, nu pot fi acușați cu intențiunea de a vătêma starea de drept public al parlamentului și prin această de a-i micșora autoritatea ce-i emană din această stare.

Camera a luat răspunsul cu însuflețire la cunoșcință.

Cu această s'a trecut la ordinea zilei, la desbaterea proiectului de lege despre judecătoria cu jurați.

Contra proiectului vorbesc mai mulți deputați opoșiionali, fiindcă tinde la reducerea libertății cuvântului prin pressă. Desbaterea se va continua.

Urměză interpelețiunile, tot la incidentul dela Pojun.

Eötvös Károly în firul vorbirii sale, ție, că parlamentul se prezintă înaintea Regelui nu pentru a-i aduce omagii, ci fiind un factor egal cu Acela, se prezintă înaintea Lui numai ca să se întâlnească cu El. Regele și suveranitatea poporului reprezentată prin parlament, sunt doi factori de drept egali. Apoi nici chiar primită n'a fost deputațiunea parlamentului cu onorurile ce i-se cuvin. — Întrébă deci pe ministrul președinte: că ce dispoșiuni a luat ca deputațiunea parlamentului să fie prezentată la serbările din Pojun în modul ce-i compete demnității parlamentului? Apoi: ce dispoșiuni va lua, ca parlamentul, biserica și militia să fie prezentate în viitoriu înaintea domnitoriului în modul ce le compete?

Președintele declară, că interpelețiunea se va comunica ministrului-președinte, apoi observă lui Eötvös, că deputațiunea parlamentului n'a putut fi primită la sosire cu demnitatea recerută, fiindcă n'a fost constituită din Budapesta ca atare, ci numai după sosire s'a constituit, după-ce s'au adunat toți membrii din diferitele părți ale țerii.

Urměză interpelețiunea lui Holló, carele întrébă pe ministrul-președinte, că făcut-a pași necesari, ca deputațiunea legislative să se prezinte conform dorinței celor doi președenți; apoi, că: adevêrat e, că aceste deputațiuni i-s'a designat locul al treilea în șirul deputațiunilor?

Ministrul președinte răspunde imediat. Înainte de toate declară, că în mer'ntu va răspunde acum, ci în termenul prescrip, de 30 de zile. Apoi dăce, că: serbările dela Pojon nu s'au pus la cale cu concurgerea guvernului; n'au fost luate în ordinea serbărilor millenare, de aceea nici nu cade vre o răspundere asupra parlamentului pentru aranjarea lor. El nu privește acele serbări de serbări cu caracter regnicolar, de aceea nici n'a luat inițiativa pentru compunerea programului ori pentru modificarea lui. În sensul acesta a vorbit și cu Szilágyi, Mercuri s'era înainte de plecarea delegațiunii, în club, când se jucau taroc (Rîsete asurđitoare între opoziționali). Fiind serbarea această serbare specială a orașului Pojon, programul încă l'a statorit acesta și nici o pertractare oficioasă nu s'a întreprins cu parlamentul pentru statorirea programului cu privire la ordinea deputațiilor, după care se vor prezenta acelea înainte Mai. Sale. În merit va răspunde la timpul seu.

Imediat se ridică Szilágyi și desminte pe Bánffy, dăcend, că nu la taroc, ci în odaia ministerială a conferat cu densusl despre obiectul mai sus menționat, la ceea ce după unele reflectări din partea lui Eötvös și Holló, carele cel din urmă cere a se constata credibilitatea cuvintelor ministrului Bánffy, acesta se scólă și reflectează, că nu numai la taroc, ci și în odaia ministerială a conferat cu Szilágyi în cauza amintită.

Se produce o larmă decât care mai mare arare-ori s'a auđit în parlament. Afară cu el! Porcările! Abđică! Jos cu Bánffy! Trădescă Szilágyi! erau strigătele de toate părțile și numai închiderea ședinței a pus capăt furtunei descărcate asupra capului lui Bánffy.

Noutăți.

Viața lui Iisus în imagini. Talenta-tul pictor I. Tissot, s'a hotărît să „scrie“ viața lui Iisus în imagini. Spre acest scop a plecat în țera sântă, și fie-care capitol mai însemnat din Evanghelie, ori episod din viața Mântuitorului, l'a ilustrat printr'un desemn (aquarelă) luat la fața locului. Acastă istorie în imagini va avé în timpurile noastre sceptice și de necredințe, un mare succes. Chiar și cei mai încăpăținați atei se vor grăbi a-și procura această istorie sacră. Pictorul Tissot a expus originalele la „Galeria Petit“ din Paris, unde o lume întregă se îmbulđese, ca să le vadă.

Părechea domitoare a Bulgariei în primejdie. Ferdinand, principele Bulgariei și soția sa erau să cadă jertfă ăilele trecute unei nenorociri întemplate pe linia ferată. În apropierea stațiunii Timpria a căilor ferate s'erbesci, un tren de povară s'a ciocnit cu trenul pe care călătorea părechea domitoare bulgară la înmormântarea prințului Aumale. Ciocnirea a fost vehementă, dar grația atenției mașinistului n'a produs catastrofă. Mașinistul brav la moment a fost distins din partea principelui.

Demisia ministrului de finanțe. Foile magiare pretind a ști, că ministrul de finanțe magiar Lukács László, în conferența partidului liberal magiar și-ar fi dat demisia. Causa e a se căuta în afacerea cuotei, în care Lukács observă o atitudine, ce diferă de cea a guvernului. Următorul lui va fi Láng Lajos.

Cuota. Mercuri s'a ținut consiliu ministerial, în care s'a discutat și chestia cuotei. După scirile ce le au unele foi magiare, chestia această se pôte privi ca terminată, deoarece Bánffy s'a înțeles cu Badenl în chip prealabil, ca quota să se urce la 34. 6. În cifra această, dăce-se, și în cel mai rău cas puțin se va schimba.

Telefon între Budapesta și statele balcanice. Din Belgrad sosese scirea, că într'o anchetă s'a hotărît, să se împreune Budapesta prin sirme de telefon cu orașele: Belgrad, Caribrod, Sofia, și Plodiov. Lucrările sunt încredințate unei firme din Berlin și vor fi începute în Octobre.

Potop în Sârbia. Abia câteva luni au trecut, decând mulțime de oameni din Sârbia au ajuns la sapă de lemn în urma exun-

dărilor întemplate acolo, cărora chiar și oameni le-au cădut jertfă, — și acum se vestese din Belgrad un nou potop. Locuitorii de pe malurile Moravei și a Drinei sunt ținuti într'o necontenită teróre, din pricina apei, care amenință cu exundare. În unele părți pomenitele rîuri au și eșit din alvia lor, pricinuind pagube, chiar și în ómeni.

Un oraș în flacări. După o telegramă din Petersburg, în orașul Nichni-Nowgorod a bătuit mai multe ăile un incendiu îngrozitoriu. Sute de case au fost mistuite de flacări. Chiar și ómeni, mulțime, au cădut jertfă îngrozitorului foc.

O nouă catastrofă de tren a avut loc Mercuri nóptea pe linia ferată dintre stațiunile Hillesheim și Gerolstein. Un tren militar, care transporta rezerviști din Vestfalen la Metz, a derailat. 28 de ómeni au murit, o mulțime de inși au fost greu răniți.

Monstrul dela Lippa. Locuitorul din Lippa Petru Kultzan suferă, se vede, de mania de ucidere. Cu 20 de ani înainte a ucis pe bătrânul seu tată, pentru care faptă a fost osândit la 20 ani închisóre, dar' în urmă apelând, 'i-s'a redus osânda la 8 ani pușcărie. Împlinindu-și pedepsa și ajungend acasă, și-a ucis nora. A stat închis 12 ani. Cu câteva luni înainte numai a scăpat din închisóre, și acum éráși e deținut, pentru-că a omorît pe un băiat al vecinului seu. Voia să-și sugrume și nevasta, dar' l'a împedecat un vecin al lui.

Un proces oribil s'a pertractat ăilele acestea înainte tribunalului din Clușiu. Pertractarea, care s'a ținut cu ușile închise, fiind de față numai bărbații de încredere și persoanele oficióse, s'a început Sâmbăta trecută și s'a încheiat abia Mercuri, a 5-a ăi. Măestrul urloier din Clușiu, Juhász Lajos era acusat pentru un atentat cu violență, ce l'a sêvșit astă-véră la pudóra unei fiice, vitrege a sa, care atunci abia împlinise 14 ani. Atentatul l'a făcut criminalul urloier cu scirea și învoirea soției sale, care era muma tinerei fete. Descoperirile, ce s'au făcut cu ocaziunea pertractării, au fost oribile și scârbóse. Urloierul Juhász, ca făptuitor a fost osândit la treispredece ani temniță, ér soția sa (mama fetei), cu al cărei consens s'a sêvșit atentatul, a fost osândită la șese ani temniță. În această osândă nu este socotită închisóra preventivă, care încă a durat o jumătate de an.

Avis. Adunarea despărțemântului al XIV-lea (Cluj) al Asociațiunii române transilvane convocată pre 23 Maiu st. n. a. c. la Monasturul Ung. din cauza timpului nefavorabil și a comunicațiunii rele se amână pre Dumineca 30 Maiu, când la tótă întemplantarea se va ținea pre lângă programa deja publicată.

Cluj, în 19 Maiu 1897.

Basilii Podoaba,
direct. desp.

Dr. Georgiu Iliș,
secret. desp.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Predică

rostită în biserica Sf. Nicolau din Brașov-Schein, la 29 Martie v. a. c., cu ocaziunea înmormântării veteranului profesor, David Almașianu, — de parochul Dr. Vasile Saftu.

În numele Tatălui, și al Fiului și al Sântului Duch . . .

Iubiților creștini!

De ce stați voi acum atât de triști și îngândurați? . . .

De ce v'ați pironit palidele vóstre priviri asupra acestui sicriu negru, mut și rece? . . .

Nu cumva zăresce ochiul vóstru sufletesc pustiul de-asupra lui sinistrul chip al morții! . . .

Nu cumva își vede fiecare în această pildă dureróasă idealul trupesc, la care trebuie să ajungă mai curend, séu mai târđiu? . . .

Pentru-ce nu sunteți veseli, voi tinerilor, cărora vă suride un viitor plin de

plăceri farmecătóre? Voi, cari vă răsfățați în splendoréa sănătății, a frumuseții și a puterii? . . .

Pentru-ce nu sunteți indiferenți, voi bărbați în tótna vieții, a căror putere fizică este încă destul de mare, ca să pótă impune chiar și teribilei morți trupesci? . . .

Înțeleg eu: Fiecare dintre voi, în aceste câteva minute petrecute în giurul cadavru-lui, vrénd nevrénd trebuie să facă cătuși de puțină filosofie religioasă. Numai la astfel de ocazii vă abateți pentru un timp fórte scurt gândurile vóstre reale dela nimicirea acestei lumi pământene. Acum, când materia zace mută, între șese scânduri, vrénd nevrénd vă treziți și voi pe malul dinaintea căruia se întinde până în înfinit, ca un ocean nemésurat, vecinicia spiritului. Acum, când puterea omenescă a dat complet faliment; acum, când rațiunea sensurilor a amorțit, vă avântați și voi o lécă în atmosfera senină și liniștitóre a cre-dinței.

Acum, în aceste câteva minute vă convingeți și voi: Cât de grandios și uriaș este Dumnezeuul spiritului și al credinței, și cât de ridicul și pitic este ăeul sensurilor și al sciinței. . . .

Da! Dar nu numai mintea scrutătóre vă face pe voi, să fiți triști și îngândurați; inima vóstră, acest odor neprețios omenesc, vă silesece, să deplângeți împreună cu mine, pe venerabilul bătrân, încărcat de 90 de ani, al cărui cap înălbit de ninsori, astăđi, durere, nu mai stă sus.

Da! Iubiților creștini! În ciuda curentului greșit de astăđi, care face pe ómeni să regrete numai mórtea celor tineri, ér peste a celor bătrâni să treacă repede la ordinea ăilei, noi căți suntem aici și cu noi toți Români, cari vor gândi tot așa, să deplângem amar mórtea celor bătrâni și în special astăđi, a acestui bătrân. Și étă, pentru-ce:

Odinióră pădurea neamului nostru românesc era plină de stejari bătrâni, tineri și vênjoși. Tóte faptele mari naționale și bisericesci sunt aproape exclusiv fructul incontestabil al vredniciei lor vieți! De un cărd de ani, încóce însă acesti stejari bisericesci și naționali pe rënd, unul câte unul, au început să-și plece înalta lor frunte, verdéța lor dă-tătóre de vieță să se ofilească, și suctul lor hrănitor să se stingă; și așa încetul cu încetul, au ajuns lucrurile acolo, că astăđi în pădurea bisericeii și a neamului nostru iciclea mai zăresci câte un stejar bătrân vênjos, încolo, durere, mai numai tot pociumpi și butuci seci. Normal ar fi, ca în locul unui stejar bătrân prăvălit la pământ, să răsără alți 10 tineri, cu același suc, cu aceeași verdéța, cu aceeași frunte înălțată, cari să se întrecă între sine, ca să-i ocupe locul. Durere însă: Faptul ne dovedesce contrariul: Cei mai mulți dintre stejarii tineri sunt deja din tinereță bătrâni, succul lor e fără putere, colórea lor e galbuie, fruntea lor e înclinată și plecată.

În fața acestei triste situațiuni vă întreb eu pe voi: Care are o inimă atât de împetrită, încât să nu pótă deplânge prăvălirea în sicriu a stejarului bătrân-tiner din pădurea bisericeii și a neamului nostru? . . .

Care dintre voi: Soră, nepoți, strănepoți, profesori, elevi, membri ai delegațiunilor și ai Eforiei, ai comitetului și ai sinodului parochial, vă puteți stăpâni, ca să nu vërșăți o lacrimă de durere înaintea acestei case de mort? . . . Ce? . . . Nu vă aduceți aminte, cine a fost venerabilul nostru bătrân „Tata Almașianu“? . . . Să-l studiăm puțin, acum, când stă mort înaintea ochilor nostri, tocmai din unele acte scrise chiar de mâna lui.

Iubiților creștini!

Am la îndemână din archiva Eforiei școlólor nóstre mai ántéiu petiția, care a adresat-o tata Almașianu acesteia, ca să-i adauge pe lângă léfu de 500 fl. încă 100 fl. pe an. E fórte caracteristică motivarea ei, de aceea vi-o cetesc. Datul e din 8 Iulie 1868; e vorba de suta aceea de floreni:

„de si e ua suma mica, pentru unu Profesoru însă e însemnata, ca i se inlesnescu mediile spre a si cumpera cartile necesarii, ca se pota pasi înainte cu

timpulu pe campulu celu vastu alu invetiaturei. Fia convinsa onorata Eforia, ca bunulu, celu ia unu Invetiatoriu, chiar si de s'ar sui la onorarul celui mai mare ampoiatiu de statu, e numai o remuneratiune mai buniceica si o inlesnire de a trai o viatia pentru studii si mai fora de grija“.

Sulevez din această petiție două lucruri: 1. Faptul, că tata Almașianu, atunci în anul 1868, cerea mărirea salariului cu 100 de floreni, ca să-și cumpere cărțile necesare, ca să pótă ține pași cu timpul pe câmpul cel vast al învățătorei. 2. Că el prețuia cariera de dascăl mai mult decât ori și care cariera înaltă în stat, și că o înțelegea astfel, ca viața dascălului să fie scutită de griji materiale și dedicată exclusiv studiilor!

Ei bine, iubiților creștini! N'a trăit el întocmai după vederile sale? Nu l'am adus noi alaltăeri în paraclis d'intr'o casă, nu situată spre stradă, ci spre grădină, casă alcătuită din două odăi mici și modest arangiate? Voit-a el, să impună lumii cu splendoréa mobilelor? N'a căutat el numai liniscea fizică, ca să se pótă ocupa cu studiul? N'a folosit el banii ceruți dela Eforie pentru scopul care l'a indicat? . . . Dar noi, cei tineri, facem cu toții așa? . . .

Al doilea act, scris tot de mâna tati Almașianu, este petiția de pensionare, adresată Eforiei și delegațiunilor școlólor nóstre, datată din 9 Iulie 1884. Pentru-că mi se pare fórte interesantă, vi-o cetesc întrégă:

Onorata Eforia!

si

Onorate Delegatiuni!

În vara anului 1853 când se cerea înmulțirea puterilor didactice la gimnasiul nostru de aici, me aflam în Brașov pe drum spre Romania pentru reocuparea postului de profesor ce'l ocupasem 11 ani pana la miscările din anul 1848. — Santia Sa prea Venerabilul protopop I. al Brașovului Ioan Popasu acum Episcop al Caransebeșului îmi propuse cu ocaziunea aceasta, să reman profesor la gimnasiu acesta. La propunerea aceasta magulitoare cu părere de reu respund, că nu pot primi din cauză că perd 11 ani de serviciu si o leafă mai buna ca cea de aici 500 fl. afară de aceasta soartea gimnasiului e si precară fiind asigurată numai pe 10 ani, care va fi viitorul gimnasiului nu se scie? Cu toate acestea vezend lipsa de profesor, ca se nu fu indiferent catra un institut destinat pentru cultura neamului nostru pe care dujmanii l'au ținut în întunec sute de ani, ca să stingă viața, renunț la idea de a merge în Romania si primesc propunerea mult Venerabilului Protopop Ioan Popasu. Astfel în numele „Cruce ajuta“ me angajez ca profesor la noul gimnasiu si cu aceasta soartea si viitorul meu il leg de soartea si viitorul acestui gimnasiu. Cu prima Septemvru anul 1853 încep activitatea mea de profesor. Renunț a numera greutatile prin care a trecut micul nostru Institut de invetiamentul national, care departe de a apune a devenit astazi un Colos. Me marginesc numai a aminti că au trecut 31 de ani de când împlinesc greaua functiune de Profesor. Nu'mi aparține mie a dejuceca serviciile ce am putut face în decursul acestor 31 de ani de lupta grea. Aceasta o pot face mai bine acia în mijlocul carora am petrecut 31 de ani, între cari se află si multi de acia la a caror cultura am contribuit. Ceea-ce îmi este si mie permis a spune, este: că în indeplinirea functiunei mele nici odata nu mi a lipsit bunavoința, abnegațiunea și zelul pentru înaintarea invetiamentului. Astazi însă greutatea a 77 de ani, precum se poate vedea din aci sub A). alaturatul Testimoniu de botez, si din Testimoniul medicului sub B.) nu me mai iarta a functiona remanend a petrece restul de viatia ce'mi este dat, în dulcele suvenir al trecutului, iar pentru acum îmi permit a cita cuvintele Apostolului Pavel în Epistola a II-a catra Timotheiu: Lupta cea buna m'am luptat, cursul am sêvșit, credința am pazit, de acum mi s'a păstrat mie cununa dreptăți.

Rězámât dar pe serviciul meu de 31 de ani am făcut la gimnasiul nostru de aci și adințele bătrânețe. Rězámât pe despartamintul V punctul 3 din statutul de pensiune, care ia subt apărarea sa pe profesorii neputincoși;

Rězámât pe nobilele sentimente si bunavoința a Onoratei Eforii si a Onoratelelor Delegatiuni, vin cu tot respectul a me ruga, se binevoiască ami acorda

ca pensiune întregul salariu ce l'am avut ca profesor în activitate.

În buna speranță, că rugăciunea mea va fi auzită și ascultată, sunt

Al onoratei Eforii și onoratei Delegațiunii

Cu toată reverința și stima

Brașov, în 9 Iulie a. 1884.

David Almășan,
prof. gimnazial. *)

Din această petiție sulevez următoarele pasaje: Cu toate acestea, vădând lipsa de profesor, ca să nu fiu indiferent către un institut destinat pentru cultura nămului meu, pe care dușmanii l'au ținut în întunecare sute de ani, ca să-i stingă viața, renunț la idea de a merge în România și primesc propunerea mult venerabilului protopop Ioan Popasu. Astfel în numele „Cruce ajută” mă angajez ca profesor la noul gimnasiu și cu acesta sörtea și viitorul meu îl leg de sörtea și viitorul acestui gimnasiu. Țr într'alt loc ȝice: Nici odată nu mi-a lipsit bunăvoința, abnegațiunea și zelul pentru înaintarea învățămētului.

Ȗre toți tinerii noștri sunt scutiți de greul păcat, de care nici urmă nu găsim în viața întregă a tatii Almășianu, d'a fi indiferenți față de institutele des-

*) Amēndōnē reproducerele după acte, puse între semnele citațiunii, au aceeași ortografie și punctuație.

tinatē pentru cultura nēmului nostru?

Nu sunt astăȝi și d'aceia, cari ca să capete o lēfă mai mare, va să ȝică curat pentru bani, nu trec numai în România, ci. . ?

Ȗre toți dascălii noștri au aceeași bunăvoința, aceeași abnegațiune și acelaș zel pentru înaintarea învățămētului nostru? . . .

Eu pun numai întrebarea; deslegarea ei compete conștiinței nōstre, a tuturor.

Și apoi: încă o cunună nevestejitorē de lauri pe capul venerabilului decan al profesorilor noștri:

Nu numai timpul îndelungat de 18 ani, cât a funcționat cu cinste și dreptate, ca președinte al comitetului nostru parochial, dar cât a trăit el aici în Brașov, a fost un adevērat dascāl confesional!

Numai vre-o indispoziție, care îl silea, să rămână în pat, era în stare, să-l facă, să lipsescă în vre-o Duminecă sēu sērbătōre dela sânta biserică! — Fie-care dintre voi, iubiților Creștini, trebuie, să-și aducă aminte de venerabilul parochian, care stetea în decursul serviciului divin regulat coela, în hora drēptă, tot în piciorē.

Ȗre facem noi, dascălii confesionali de astăȝi, cu toții tot așa?

Va să ȝică, iubiților creștini, iubitul nostru, tata Almășianu, a avut fără îndoială

în inima lui trei diamante în veci strălucitoare: Cel dintăiu e iubirea de biserică al doilea: iubirea de neam și al treilea: Conștiința datoriei. Aceste trei diamante sunt decorațiunile neșterse, cari au împodobit și împodobesc stejarii bētrāni din codrul nēmului și al bisericei nōstre!

În consecința: Noi, stejarii cei tineri, cari voim, să-l deplāngem, după cum se cuvine, nu facem din destul, dacă vērșăm numai lacrimi de durere înainte sieriului lui; ci avem sânta datorința, ca aici la pragul mormētului, să ne angajăm conștiința nōstră, că adurmitul în Domnul ne va servi în faptele nōstre în totdeuna, ca o pilda vie, pe care nici o clipită nu ne e permis să o perdem din vedere!

* * *

Și acum, Iubiților creștini, după ce ne-am luat acest sânt angagiament asupra-ne, întorcēndu-ne privirea dela ȝeul ridicul și pitic al sensurilor lumei pāmētene, ușurați în sufletul nostru, să ne uitaș liniștiți de de pe mal la oceanul întins, înfinit și vecinic al lumei spirituale-ceresci.

Să plecăm cu umilința genunchiul nostru înainte atotputerniciei ființei absolute și s'o rugăm cu credința ferbinte și neclintită:

Tu, Dōmne, Dumneȝeul cel Mare al Duchurilor, spriginitorul și scāparea nōstră, reprimēce în vecinica Ta împērăție nobilul suflet al venerabilului nostru profesor, tata Almășianu; aibi însă milă și de noi, cari am

rēmas părăsiți de el, și în nemārginita Ta îndurare trimite-ne din când în când cel puțin măreța lui umbră, ca să ne învețe: Sē nādăjpuim spre Tine, să ne iubim biserică, să ne iubim neamul, și vecinic să avem în sufletul nostru conștiința datoriei, — totdeuna, acum și pururea, și în vecii vecilor, Amin!!

Varietăți.

Inventatorul polcei. Pe la sfirșitul anilor treideci trăia în comuna Elbakosteles din Boemia, o fetiță frumoșă de țeran, pe care dorul copilăros al mimei sale de șeptespredece ani a înșirat-o între inventatorii de renume. Fetița acēta adevēca inventat Polca. În sērbători după prānȝ cānta, sālta și făcea mișcările cele mai grațioșe. Învēțatoriului Neruda, care privea cu atenția mișcările fetei, i-a plăcut jocul. A însemnat deci ritmul și melodia, și a trimis noul dans la Praga, unde în curēnd s'a rēspāndit. În acelaș an a ajuns și la Paris, unde și-a agōnisit renume și de unde a cucerit întregă lume. Și-a găsit însă în curēnd și dușmani, așa în Liege, la a. 1844 a fost interȝis, ca un joc neucuiincios și immoral. Dar Polca a eșit învingētoare asupra inamicilor sēi și chiar și aȝi e unul dintre cele mai plăcute jocuri.

Ad. Nr. pp. 80/897. [61] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a III-a Rogojel, prin acēsta se escrie concurs cu termin de 30 de ȝile, dela prima publicare în „Tel. Rom”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit sigur anual de 354 fl.

Doritorii de a ocupa acest post au aș așterne suplicele de concurs, instruite conform normelor în vigōre, subsemnatului oficiu, până la terminul susindicat, și a se presenta în vre-o Duminecă sēu sērbătōre la s-ta biserică spre a fi cunoscut din partea poporului. Oficiul protopresbiteral în conștelegere cu comitetul parochial concernent.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

CONCURS.

Pentru întregirea postului de notar cercual în comunele Sāsăus și Ilimbav — în acēsta din urmă este și post de vice-notar — se escrie prin acēsta concurs.

Emolumentele sunt:

1. Salariu 400 fl.
2. Cuartir natural în casa comunală (2 odăi, 1 bucătărie).
3. Paușal de încălȝit și luminat 12 fl.
4. Paușal de cancelarie 30 fl.

5. Venitele statuari pentru lucrări private.

6. Fiind noul notar propus și ca conducător de matricule civile reg. ung., 80 fl. Cererile instruate conform Art. de lege I. din 1883, provēduți cu document despre cunoscința limbilor și subserise cu mâna proprie, sunt a se înainta la acest oficiu până în 25 Maiu a. c. 12 ore din ȝi.

Noerich, în 4 Maiu 1897.

Bedeus,
protopretor.

[62] 3—3

Nr. 54/897. [49] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia gr. or. Dencul-mic, de clasa a III-a, din protopresbiteratul Orăștiei, se publică concurs cu termin de 30 ȝile dela prima publicare în organul „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post sunt 402 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupa acest post sē-și trimită cererile concursuale, în terminul deschis, la subscrișul oficiu.

Oficiul protopresbiteral în conștelegere cu comitetul parochial gr. or.

Orăștie, 11 Martiu 1897.

Nicolau Ivan,
adm. prot.

Nr. 132/897.

[58] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în comunele Apața-Ormeniș, tractul protopresbiteral al Treiscaunelor, formând ambele o parochie de clasa III-a, în urma părintescului ordin consistorial din 11 Martiu a. c. Nr. 1779 B. se publică concurs nou cu termin de 30 ȝile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post ating la olaltă suma de 440 fl. 30 cr., precum s'a statorit în sinōdele parochiale din 4 August 1896.

Informațiuni mai de aprōpe se pot lua la oficiul protopresbiteral și comitetele parochiale respective.

Reflectanții, cari trebuie să cunoscă limba maghiară în vorbire și scriere, au a-și subșterne cererile concursuale, instruite conform normelor în vigōre, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Treiscaunelor.

Breșcu, 4 Aprile 1897.

Dimitrie Coltofean,
protop.

Librăria Tipografiei archidieceșane

recomandă publicului român iubitor de cele religioșe următoarele

cărți bisericesci:

Acaftist bogat, legat fl. 1.25 fin legat fl. 1.60

* **Acaftist bogat**, simplu legat 60 cr. frumos legat 70 cr. în piele legat fl. 1.60 2.20

Apostol, legat 5.75

Biblia ilustrată, Testam. vechiu și nou, nelegată fl. 10 legată 15.—

Carte de rugăciuni, pentru tinerime, legată —.15

Chiriacodromion, nelegat fl. 10, legat 12.—

Evangelia, nelegată fl. 8, legată fl. 12, fin legată fl. 18, în cațifea roșie 56.—

Hirotonier, pentru sfințirea de preoți, nelegat 2.—

Icōna Evangelistilor, pe hărtie —.50

Icōna celor 3 Ierarchi, pe hărtie —.30

Molitvelnicul bogat, nelegat fl. 4.30, leg. fl. 5, fin leg. fl. 5.50

Octoichul cel mare, nelegat fl. 17, legat 20.—

Octoichul mic, nel. 60 cr., legat 80 cr., fin legat 1.20

* **Octoichul mic**, legat. —.75

Orologion, (ciaslov), nelegat 60 cr., legat 70 cr., fin legat 1.20

Patima și mōrtea D-lui Iisus Christos în versuri și icōne, legată 1.—

Penticostariul, nelegat fl. 8, legat. 10.—

Psaltirea prorocului David, legată 60 cr., fin legată 1.—

Rēnduēla la sfințirea bisericilor, neleg. fl. 2, leg. 2.50

Testamentul nou, nelegat 1.—

Tēleul Evangelistilor, nel. 1.—

Triodul cu Strajnicul, nelegat fl. 20, legat 25.—

Asemenea procură Librăria archidieceșană la comandă ori-ce cărți bisericesci apărute în-și afară de patrie, pe lângă cele mai modeste provisiuni.

Notă: Cărțile însemnate cu * sunt tipărite cu litere latine.

Auȝiți, vedeți și vē mirați!

Sensațiune!

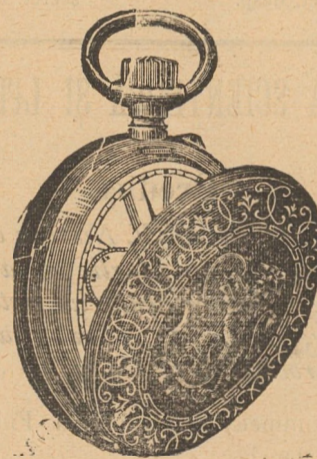
Fac prețuri necreȝut de ieftine la acēstă

desfacere finală

de orolōge veritabile de Genf cu mecanism de precisiune

și garanție pe 5 ani.

I orologiu remontoir de goldinā cu capacuri admirabile, gravate ori lucii, în nimica deosebit de cele de aur veritabil, cu un lanț frumos de goldinā și

regulat punctual, mai nainte fl. 10.—, acum a fl. 5.75 cu garanție de 5 ani. I orologiu remontoir de argint, cu capac dublu, de argint veritabil de 13 uncii, cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu un elegant lanț aurit, mai nainte floreni 18.— acum fl. 9.—. I orologiu remontoir, Prince of Wales, de argint veritabil cu capac dublu, 15 rubini, mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu lanț elegant, mai nainte fl. 20.— acnm fl. 11.—. I orologiu anker de argint veritabil de 14 uncii, aurit în foc, cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu un elegant lanț lung, ori scurt, mai nainte fl. 18.— acum fl. 11.—. I orologiu remontoir pentru dame, de aur cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu lanț elegant aurit, mai nainte fl. 22.—, acum fl. 15.—. I orologiu remontoir de aur pentru domni, cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, mai nainte fl. 55.—, acum fl. 35.—. I inel de aur cu sigil pentru domni sēu dame, fasonul cel mai nou, din aur de 14 carate probat din oficiu, cu pētră roșie, verde, albastră sau albă, după plăcere a fl. 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, 10.—. I inel de aur cu diamant veritabil probat din oficiu a fl. 12.—, 15.—.

Ne rugăm pentru binevoitōre comande cât mai grabnice. Ori-ce comandă se execută tot atât de conșciențios, ca și când cumpērătorul însuși ar fi de față.

Obiectele neconvenabile se schimbă ori se retrimite banii.

P. FROMM,

orolōge și giuvaere

VIENA, II. Obere Donaustrasse 107.

[50] 6—6